



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 718/2013-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť P. K., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 Gn 408/13-11 z 22. júla 2013, a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť P. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. októbra 2013 doručená sťažnosť P. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) prípisom

Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/1 Gn 408/13-11 z 22. júla 2013 (ďalej aj „napadnutý prípis“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 4. januára 2011 Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Bratislava V písomné trestné oznámenie proti M. M., ktorý mal zorganizovať „*nátlak a bezprávne vyhrážky právnym zástupcom JUDr. L. P. na sťažovateľa s cieľom dosiahnuť uvoľnenie a vypratanie bytu B. vo vlastníctve M. M., následne proti vôli a aktívnej obrane sťažovateľa, organizoval 01. 01. 2011 po 15:00 hod. vniknutie dvoch osôb a to JUDr. L. P. a neznámeho muža do izby bytu, ktorú sťažovateľ užíval, pričom neznámy muž sťažovateľovi spôsobil fyzickým útokom 13 dňovú práceneschopnosť a následne v spolupáchateľstve s dvomi uvedenými osobami vykonával násilné vysťahovanie sťažovateľa z bytu M. M....*“.

Trestné oznámenie sťažovateľa bolo uznesením povereného príslušníka Policajného zboru (ďalej len „príslušník PZ“) sp. zn. ČVS: ORP-3467/PS-B5-2011 zo 7. septembra 2011 odmietnuté podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Proti označenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „okresná prokuratúra“) uznesením č. k. 1 Pn 749/11-3 zo 17. októbra 2011 tak, že sťažnosťou napadnuté uznesenie zrušil a uložil príslušníkovi PZ vo veci znovu konať a rozhodnúť. Uznesením príslušníka PZ sp. zn. ČVS: ORP-3467/PS-B5-2011 z 29. novembra 2011 bolo trestné oznámenie sťažovateľa opätovne odmietnuté podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku, pričom prokurátor okresnej prokuratúry uznesením č. k. 1 Pn 749/11-10 z 2. marca 2012 (ďalej len „uznesenie okresnej prokuratúry z 2. marca 2012“) zamietol sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu.

Následne sa sťažovateľ podnetom adresovaným Krajskej prokuratúre v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) domáhal preskúmania uznesenie prokurátora okresnej prokuratúry z 2. marca 2012, ako aj postupu a rozhodnutí orgánov činných v trestnom, ktoré mu predchádzalo. Krajská prokuratúra v prípise č. k. 1 Kn 270/12-6 z 26. apríla 2012 (ďalej len „prípis krajskej prokuratúry z 26. apríla 2012“) sťažovateľovi oznámila, „*že napádané rozhodnutia a postup orgánov činných v trestnom konaní vo veci sťažovateľovho trestného*

*oznámenia zo dňa 04. 01. 2011, o ktorom sa viedlo vyšetrovanie pod sp. zn. ČVS: ORP 3467/PS-B5-2011, boli vydané v súlade so zákonom a sú aj vecne správne. Podnet sťažovateľa vyhodnotila ako nedôvodný a žiadne opatrenia neprijala.“.*

Sťažovateľ sa podaním doručeným generálnej prokuratúry 11. marca 2013 domáhal preskúmania postupu krajskej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Kn 270/12 a jej prípisu z 26. apríla 2012, ako aj preskúmania „rozhodnutí a postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktoré tomu predchádzalo“. Prokurátorka generálnej prokuratúry kvalifikovala podanie sťažovateľa ako opakovaný podnet (sťažovateľ označuje svoje podanie ako „podnet“, pozn.), ktorý prípisom č. k. IV/1 Gn 408/13-7 zo 6. mája 2013 (ďalej len „prípis generálnej prokuratúry zo 6. mája 2013“) odložila ako nedôvodný, pričom sťažovateľa poučila, že jeho „prípadné ďalšie podnety v tejto veci nebudú prešetrované, ak nebudú obsahovať nové skutočnosti“.

V reakcii na prípis generálnej prokuratúry zo 6. mája 2013 sťažovateľ doručil generálnej prokuratúre 9. júla 2013 svoje označené ako „Žiadosť o preskúmanie postupu a rozhodnutia prokurátora Generálnej prokuratúry“, podanie ktoré riaditeľ trestného odboru generálnej prokuratúry kvalifikoval ako ďalší opakovaný podnet a napadnutým prípisom ho odložil s poukazom na to, že neobsahuje nové skutočnosti; napadnutý prípis bol sťažovateľovi doručený 19. septembra 2013.

Sťažovateľ tvrdí, že napadnutým prípisom generálnej prokuratúry, ako aj postupom orgánov činných v trestnom konaní, ktorý mu predchádzal, došlo k porušeniu jeho ústavou garantovaných práv, pričom argumentuje najmä takto:

*„Súčasťou práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé prejednanie záležitosti sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru pred orgánmi činnými v trestnom konaní je aj právo na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie ich rozhodnutia, ktoré musí byť založené na ústavne konformnom výklade zákonných ustanovení trestného práva a tiež občianskeho práva hmotného, ak skúmanie tohto práva je nevyhnutným postupom pre stanovenie objektívnej stránky trestného činu skutku, o ktorom majú orgány činné v trestnom konaní rozhodnúť.“*

*Skúmanie skutku a konania osoby podozrivej z trestných činov podľa §§ 194, 218 Trestného zákona obnáša vždy aj osvedčenie objektívnej stránky tr. činu, keď je potrebné preukázať pre posúdenie trestnej zodpovednosti podozrivého, či existuje záujem chránený Trestným zákonom...*

*Podľa doteraz zadokumentovaných dôkazov vo vyšetrovacom spise niet pochybností o tom, že medzi podozrivým M. M. a sťažovateľom existoval aj v roku 2010 právny vzťah - nájomná zmluva... Byť podozrivého sťažovateľ aj po 31. 12. 2009, t. j. po skončení doby nájmu na dobu určitú (dohodnutej v písomnej nájomnej zmluve), užíval v roku 2010 so súhlasom podozrivého a ako nájomník riadne a včas za užívanie bytu platil...*

*Niet žiadnych pochybností o tom, že nájomný vzťah medzi sťažovateľom a podozrivým M. M. je vzťahom občianskoprávnym, ktorého obsahom sú práva a povinnosti k bytu a k jeho užívaniu, ochrana ktorých tvorí v trestnom práve objektívnu stránku skutkovej podstaty trestných činov podľa §§ 194 a 218 TZ. Tieto práva teda požívajú ochranu aj podľa trestného zákona...*

*Považujem za osvedčené, že v predmetnej sťažovateľovej trestnej veci existuje záujem chránený Trestným zákonom. Tým záujmom je riadny výkon užívacieho práva k bytu...*

*Orgány činné v trestnom konaní založili svoje doterajšie závery rozhodnutia trestného konania v sťažovateľovej veci na tej skutočnosti, že medzi sťažovateľom a M. M. údajne neexistoval ku dňu spáchania skutku 01. 01. 2011 právny vzťah, (právny titul užívania bytu), ktorý by požíval ochranu podľa trestného práva. Táto skutočnosť bola dôvodom na záver, že nebol naplnený zákonný znak konkrétneho trestného činu.*

*Medzi zákonom zaručené práva poškodeného v trestnom konaní patri právo robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo na ich doplnenie... Postupom orgánov činných v trestnom konaní... boli mojej osobe (sťažovateľovi) u vedené práva poškodeného v trestnom konaní upreté, pričom náprava nezákonnosti a porušovania práva poškodeného nebola vykonaná ani konečným rozhodnutím z úrovne generálnej prokuratúry.*

*V trestnom konaní... som orgánom činným v trestnom konaní navrhol výsluch svedkov...*

*Svedkovia, ktorých som navrhol v trestnej veci vypočuť, mali potvrdiť uzavretie nájomnej zmluvy na dobu neurčitú medzi mojou osobou a podozrivým M. M. a tým osvedčiť aj existenciu práva, ktoré ku dňu spáchania skutku podozrivými osobami... Orgány činné v trestnom konaní založili svoje rozhodnutie výlučne na žiadnymi dôkazmi nepotvrdenom tvrdení podozrivého M. M., že nájom bytu zanikol uplynutím času... Z takto nedostatočne a účelovo zisteného skutkového stavu ustálili zmätočný právny záver o údajnej zákonnosti postupu podozrivého M. M., ktorý na deň 01. 01. 2011 objednal moje násilné vysťahovanie z bytu dvomi osobami, ktoré sa ma aj pokúsili násilím vysťahovať z prenajatého bytu, pričom som bol fyzicky napadnutý neznámou osobou privolanou do bytu advokátom M. M.*

*... Výpovede svedkov mali osvedčiť moje tvrdenie, že nájom časti bytu medzi sťažovateľom a podozrivým M. M. nebol uzatvorený na dobu určitú do 31. 12. 2010 ale bol uzavretý bez dohodnutej doby nájmu, teda na dobu neurčitú... Zmarením výsluchu svedkov, ktorých výsluch som navrhol, orgány činné v trestnom konaní porušili základnú zásadu trestného konania - náležité zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie.*

*... Neoprávnené bránenie užívania bytu oprávnenej osobe je konaním bez právneho dôvodu.*

*Zotrvávam na názore, že nikto sa protiprávne nemôže domáhať svojho práva, o ktorom sa domnieva že mu patrí. Oprávnenosť vynucovaného práva musí byť zákonným spôsobom potvrdená orgánom na to určeným zákonom, ktorým je v tomto prípade Okresný súd Bratislava V. Na Okresnom súde Bratislava V prebieha konanie pod spisovou značkou 6 C/83/2013 o určenie neplatnosti právneho Úkonu a uloženie povinnosti, v ktorom je sťažovateľ navrhovateľom a M. M. odporcom.*

*Vysťahovať užívateľa bytu proti jeho vôli z bytu, ktorý na základe právneho titulu užíva, možno len na základe rozhodnutia súdu a postupom, ktorý určuje zákon. Protiprávne a neoprávnené domáhanie sa svojho domnelého práva je vysoko nebezpečným protispoločenským javom...*

*M. M. v spolupráci s advokátom a zatiaľ neznámym mužom, ktorý mi 01. 01. 2011 po násilnom vniknutí do izby, ktorú som užíval spôsobil fyzickým útokom 13-dňovú práceneschopnosť, organizoval nátlak a bezprávné vyhrážky na moju osobu a organizoval skutok násilného vniknutia do izby, ktorú som oprávnene užíval...*

*V tejto súvislosti sa orgány činné v trestnom konaní nedostatočne zaoberali postupom a rozhodnutím policajnej hliadky, ktorú som ja - sťažovateľ privolať k páchaniu trestnej činnosti a následne až po mne policajnú hliadku demonštratívne privolať aj advokát p. M....*

*Som toho názoru, že policajná hliadka nemala kompetenciu rozhodnúť o mojom vysťahovaní a nemala právomoc prikázať mi opustiť byt. Domnievam sa, že vydaním mi príkazu na opustenie bytu veliteľ hliadky prekročil svoju právomoc...*

*Postup zasahujúcej policajnej hliadky je porušením Prikazu Prezidenta Policajného zboru č. p. PPZ-144-12/OOO-2008 zo dňa 7. marca 2008, nemá oporu v zákone o Policajnom zbore... De jure aj de facto je konanie hliadky polície napomáhaním k skutku, ktorý má znaky trestného činu, schvaľovaním takého skutku a zásahom do môjho základného práva garantovaného v čl. 46 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 20 ods. 1, čl. 21 ods. 1 Ústavy SR ako aj čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. S uvedenými skutočnosťami sa orgány činné v trestnom konaní nevysporiadali...*

*... Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy obsahom základného práva na inú právnu ochranu nie je len zákonom ustanoveným postupom sa tejto ochrany domôcť ale aj oprávnenie očakávanie toho, kto sa ochrany domáva, že táto bude poskytnutá odborne a v primeranej kvalite.*

*Žiadne z mnou navrhovaných dôkazov orgány činné v trestnom konaní nevykonali, čím porušili základný cieľ a účel Trestného poriadku ustanovený v § 1 Trestného poriadku.*

*Od podania trestného oznámenia zo 04. 01. 2011 uplynulo 33 mesiacov a sťažovateľ sa stále nachádza v stave právnej neistoty, z dôvodu nezákonného a ústavne nekonformného výkladu ustanovení Občianskeho zákonníka o nájme bytu, ako aj z dôvodu porušovania základných zásad trestného konania s následkom porušenia označených základných práv sťažovateľa..."*

Na základe uvedeného sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

*„1. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, rozhodnutím prípisom IV/1 Gn 408/13-11 zo dňa 22. 07. 2013 porušila základné právo P. K. na inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na*

*prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivé prejednanie jeho záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vo veci skutku z 01. 01. 2011, o ktorom orgány činné v trestnom konaní konali a rozhodli pod ČVS: ORP-3467/ST-B5-2011 na základe trestného oznámenia sťažovateľa zo dňa 04. 01. 2011.*

*2. Rozhodnutie - prípis Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/1 Gn 408/13-11 zo dňa 22. 07. 2013 zrušuje.*

*3. Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky prikazuje bez porušovania základných práv sťažovateľa znovu konať a rozhodnúť o opakovanom podnete P. K. zo dňa 09. 07. 2013 vo veci skutku z 01. 01. 2011, o ktorom orgány činné v trestnom konaní konali a rozhodli pod ČVS: ORP-3467/ST-B5-2011.*

*4. P. K. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 4.000 euro (štyritisíc), ktoré mu je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky povinná zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

*5. Kancelárii Ústavného súdu ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia P. K. v konaní o ústavnej sťažnosti.“*

## **II.**

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 53 ods. 1 zákon o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Podľa petitu sťažnosti citovaného v časti I tohto uznesenia sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým prípisom generálnej prokuratúry. V texte sťažnosti sťažovateľ namieta aj postupy a rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, ktoré sa zaoberali jeho trestným oznámením zo 4. januára 2011 (povereného príslušníka PZ, prokurátora okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry), ale v petite ich neoznačuje za porušovateľov svojich práv. Z uvedeného dôvodu ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa len vo vzťahu k namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv

postupom a rozhodnutiami generálnej prokuratúry. Ústavný súd v tejto súvislosti zároveň poukazuje na skutočnosť, že aj keby sťažovateľ za porušovateľov svojich práv označil aj ďalšie orgány činné v trestnom konaní, ktoré sa zaoberali prešetrovaním jeho trestného oznámenia zo 4. januára 2011, musel by ústavný súd túto časť sťažnosti odmietnuť ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že kľúčová námietka sťažovateľa je založená na právnom východisku, podľa ktorého konaním podozrivého M. M. a ďalších osôb spočívajúcim v tom, že mu násilne bránili v pokojnom užívaní bytu B., boli naplnené zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu a nebytovému priestoru podľa § 218 Trestného zákona vzhľadom na skutočnosť, že aj po 1. januári 2010 bol oprávneným užívateľom bytu. Podľa názoru sťažovateľa orgány činné v trestnom konaní v predmetnej veci riadne nezistili skutkový stav a taktiež ho nesprávne právne vyhodnotili, pričom ho ako poškodeného ukrátili na jeho právach. Sťažovateľ nedosiahol nápravu ani prostredníctvom svojich podaní adresovaných generálnej prokuratúre a na tomto základe namieta sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

## **II.1 K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru**

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným spôsobom sa takýmto podnetom, resp. opakovaným podnetom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu, resp. opakovanému podnetu vyhovel (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09), t. j. za porušenie základného práva na inú právnu ochranu nemožno považovať samo osebe skutočnosť, že prokuratúra podnetu, resp. opakovanému podnetu nevyhoví podľa predstáv jeho pisateľa (napr. I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06 atď.).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd v zhode so svojou doterajšou judikatúrou (napr. IV. ÚS 236/2010 alebo IV. ÚS 391/2011) zdôrazňuje, že podľa platných právnych predpisov nemá ten, kto podal trestné oznámenie, zákonom garantované právo (nárok) na to, aby na základe jeho trestného oznámenia bolo začaté trestné stíhanie. Z § 197 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že ak príslušný orgán činný v trestnom konaní dospeje k záveru, že v predmetnej veci nie je dôvod na začatie trestného stíhania, predmetnú vec uznesením a) odovzdá príslušnému orgánu na prejednanie priestupku alebo iného správneho deliktu, b) odovzdá inému orgánu na disciplinárne konanie, c) odloží, ak je trestné stíhanie neprípustné alebo ak zanikla trestnosť činu, alebo d) odmietne (§ 197 ods. 1 Trestného poriadku). Oznamovateľ (v danom prípade sťažovateľ) má právo na to, aby mu uznesenie podľa § 197 ods. 1 Trestného poriadku bolo doručené, a tiež právo na podanie sťažnosti proti nemu (§ 197 ods. 2 Trestného poriadku). Ústavný súd v naznačenom kontexte poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru (napr. IV. ÚS 55/09 alebo IV. ÚS 180/09), podľa

ktorej vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu.

Z časti I tohto uznesenia vyplýva, že generálna prokuratúra najprv prešetrovala podanie sťažovateľa doručené jej 11. marca 2013, ktorým sa domáhal preskúmania postupu krajskej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Kn 270/12 a jej prípisu z 26. apríla 2012, ako aj *„rozhodnutí a postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktoré tomu predchádzalo“*. Prokurátorka generálnej prokuratúry kvalifikovala označené podanie sťažovateľa ako opakovaný podnet (sťažovateľ túto skutočnosť v sťažnosti nenamieta, hoci svoje podanie označil ako „podnet“, pozn.) a po jeho preskúmaní ho prípisom generálnej prokuratúry zo 6. mája 2013 odložila ako nedôvodný.

V prípise prokurátorky generálnej prokuratúry zo 6. mája 2013 sa okrem iného uvádza:

*„Dňa 11. 03. 2013 bol tunajšej prokuratúre doručený Váš opakovaný podnet, ktorým ste vyslovili nespokojnosť s vybavením Vášho predchádzajúceho podnetu Krajskou prokuratúrou Bratislava pod sp. zn. 1 Kn 270/12 listom z 26. 04. 2012.*

*Na poklade tohto podania som... preskúmala obsah spisu Okresnej prokuratúry Bratislava V sp. zn. 1 Pn 749/11, vyšetrovací spis Okresného riaditeľstva PZ Bratislava V Obvodného oddelenia Petržalka - sever sp. zn. ORP-3467/PS-B5-2011 a obsah spisu Krajskej prokuratúry Bratislava sp. zn. 1 Kn 270/12.*

*Obsahom Vášho opakovaného podnetu je nesúhlas so stanoviskom Krajskej prokuratúry Bratislava. Trváte na tom, že došlo, k predĺženiu nájmu bytu ústnou formou zmluvy, medzi Vami a majiteľom bytu, pričom doba nájmu nebola stanovená... Považujete za pochybenie vlastníka, ktorý sa sám vlastnou nedbanlivosťou dostal, keď nepovažoval za potrebné uzavrieť s Vami zmluvu od 01. 01. 2010... Uvádzate, že majiteľ si zvolí] na*

riešenie násilnú svojpomoc. Mal riešiť konflikt občianskoprávnymi prostriedkami a to podaním žaloby na súd.

Trestné oznámenie, ktoré ste podali písomne na polícii 04. 01. 2011, bolo opätovne preverované... Pomerne rozsiahle preverovanie podozrenia z trestného činu porušovania domovej slobody a trestného činu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru viedlo k rozhodnutiu, ktorým poverený príslušník PZ... odložil vec Vášho trestného oznámenia.

Predmetné rozhodnutie povereného príslušníka ste napadli sťažnosťou, o ktorej rozhodol prokurátor pod sp. zn. 1 Pn 749/11 z 02. 03. 2012 tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ju ako nedôvodnú zamietol. Správnosť týchto rozhodnutí potvrdila Krajská prokuratúra Bratislava vo vybavení Vášho podnetu, ktorý odložila listom sp. zn. 1 Kn 270/12 z 26. 04. 2012, V dostatočnej miere Vám zároveň vysvetlila dôvody tohto postupu a reagovala na všetky Vami namietané skutočnosti.

Nad rámec jej vybavenia iba dodávam, že nie je možné spochybniť pravdivosť tvrdení majiteľa bytu M. M., ktorý poukázal na zmluvu o nájme časti jeho bytu uzavretú s Varní na dobu od 01. 07. 2009 do 31. 12. 2009. S jeho súhlasom ste síce zotrvali v predmetnom byte ešte jeden rok, ale majiteľ Vás vyzýval opakovane, aby ste si našli iné bývanie a z jeho bytu sa vysťahovali. Nemal záujem s Vami uzavrieť novú zmluvu alebo predĺžiť dobu nájmu... Nájom bytu tak zanikol k 01. 01. 2010 uplynutím času, na ktorý bol dohodnutý (§ 710 ods. 2 OZ)... Vzhľadom k zisteným a overiteľným skutočnostiam preto nebol dôvod na ukončenie zmluvného vzťahu písomnou výpoveďou. To, že ste zotrvali v byte aj po ukončení nájmu, bolo iba na dobrej vôli majiteľa bytu (ako sám uvádza). Násilie pri Vašom opustení bytu nebolo preukázané ani výpoveďami prítomných osôb ani hliadkou polície, ktorú ste privolať spoločne s majiteľom bytu...

Vychádzajúc tak z vyššie uvedeného je potrebné konštatovať, že konaním podozrivého M. M. neboli naplnené zákonné znaky skutkovej podstaty skúmaného trestného činu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu a nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona. Medzi zákonné znaky patri skutočnosť, aby osoba dotknutá protiprávnym konaním bola v danom prípade oprávneným užívateľom bytu a aby takejto osobe bolo zo strany páchatel'a neoprávnene bránené v užívaní bytu. Za daných okolností nie je možné preukázať ani jeden z týchto znakov trestného činu Okrem toho páchatel' musí

*konat' úmyselne svedomím, že bráni oprávnenej osobe v užívaní bytu. Ani v tomto smere nie je preukázaná subjektívna stránka trestného činu...*

*S poukazom na hore uvedené skutočnosti som dospela k záveru o nedôvodnosti Vášho opakovaného podnetu, a preto ho odkladám. Zároveň Vás poučujem v súlade s ustanovením § 34 ods. 2 Zákona o prokuratúre, že Vaše prípadné ďalšie podnety v tejto veci nebudú prešetrované, ak nebudú obsahovať nové skutočnosti. “*

Na ďalšie podanie sťažovateľa z 8. júla 2013 doručené generálnej prokuratúre 9. júla 2013, ktorým sa domáhal preskúmania postupu prokurátorky generálnej prokuratúry a jej prípisu zo 6. mája 2013, reagoval riaditeľ trestného odboru generálnej prokuratúry, ktorý v napadnutom prípise kvalifikoval toto podanie ako ďalší opakovaný podnet a odložil ho s poukazom, že „*Neobsahuje však nové skutočnosti, ktoré by boli podstatné pre doposiaľ prijatý záver o nenaplnení zákonných znakov konkrétného trestného činu...*“. V nadväznosti na citované ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v sťažnosti nenamieta, že by uviedol nové skutočnosti, čo podľa zistenia ústavného súdu potvrdzuje aj obsah tohto podania, ktorého fotokópiu sťažovateľ priložil k sťažnosti.

Vychádzajúc z obsahu prípisu generálnej prokuratúry zo 6. mája 2013 a napadnutého prípisu, ústavný súd konštatuje, že orgány generálnej prokuratúry sa riadne zaoberali opakovaným podnetom a ďalším opakovaným podnetom sťažovateľa, preskúmali príslušnú spisovú dokumentáciu, ako aj postup podriadených prokuratúr (okresnej a krajskej prokuratúry) a orgánov PZ v sťažovateľovej veci a na tomto základe prijali k nim závery, ktoré z ústavného hľadiska možno považovať za akceptovateľné, čo zvlášť platí pre právny záver o požiadavkách na naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona.

Na základe uvedeného, rešpektujúc zároveň limity svojho oprávnenia zasahovať do činnosti orgánov prokuratúry a ďalších orgánov činných v trestnom konaní vyjadrené už citovanej stabilizovanej judikatúre, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi obsahom základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým

prípísom generálnej prokuratúry (aj v spojení s jej prípisom zo 6. mája 2013) neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti mohol reálne vysloviť ich porušenie. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

## **II.2 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy**

Pri posudzovaní sťažností, ktorými sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ústavný súd vychádza zo svojej konštantnej judikatúry, podľa ktorej poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Ak v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť v zásade odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je totiž to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

V súvislosti so sťažnosťou sťažovateľa smerujúcou podľa petitu proti napadnutému prípisu generálnej prokuratúry, ktorý má právne účinky rozhodnutia o ďalšom opakovanom podnete, ústavný súd tiež dáva do pozornosti svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nemôže dôjsť samotným rozhodnutím konkrétneho orgánu verejnej moci, ale len jeho postupom

(nečinnosťou, nesprávnym postupom a podobne). Z uvedeného vyplýva, že v prípadoch, ak sťažovateľ namieta porušenie tohto práva konkrétnym rozhodnutím orgánu verejnej moci, nie jeho postupom, ústavný súd takú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (m. m. III. ÚS 258/05, III. ÚS 337/08).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti konštatuje, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už generálna prokuratúra nemohla porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže o jeho ďalšom opakovanom podnete už napadnutým prípisom rozhodla, a preto aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2013